

Tervishoiu rahastusprobleemi lahendamise võimalused

Andres Võrk
Magnus Piirits

22.02.2023

Ettekande struktuur

- Kuidas tervishoiu rahastamist analüüsida?
- Kas keegi varem ei olegi seda Eestis analüüsinud?
- Mis viisid on lisaraha leidmiseks Tervisekassasse?

Rahastamise lahendus kombinatsioon kolmest:

Rahastamise lahendus kombinatsioon kolmest:

Lisaraha

Täiendavad inimesed
valdkonda,
lisavahendid

Rahastamise lahendus kombinatsioon kolmest:

Lisaraha

Täiendavad inimesed
valdkonda,
lisavahendid

Vajaduse vähendamine

Tervisekäitumine,
ennetus

Rahastamise lahendus kombinatsioon kolmest:

Lisaraha

Täiendavad inimesed
valdkonda,
lisavahendid

Vajaduse vähendamine

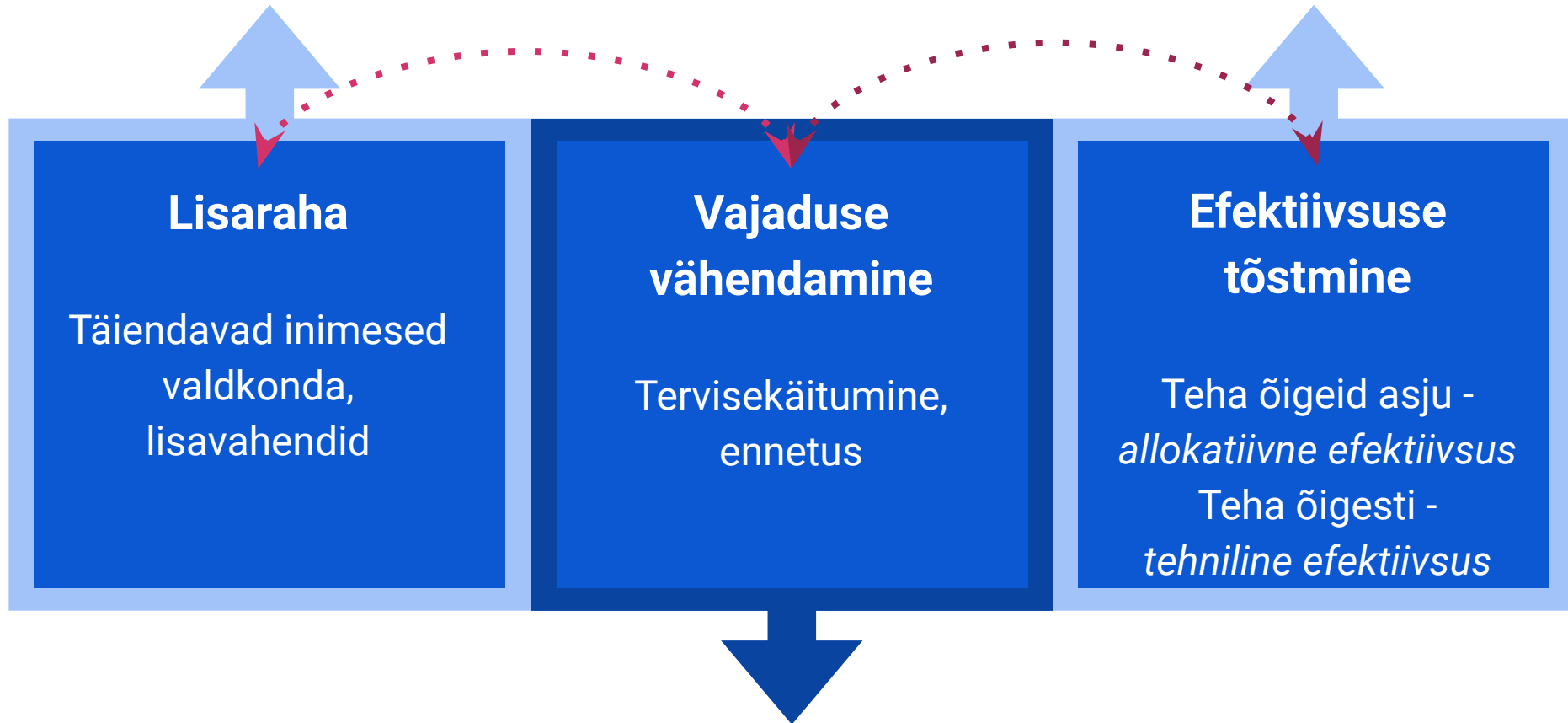
Tervisekäitumine,
ennetus

Efektiivsuse tõstmine

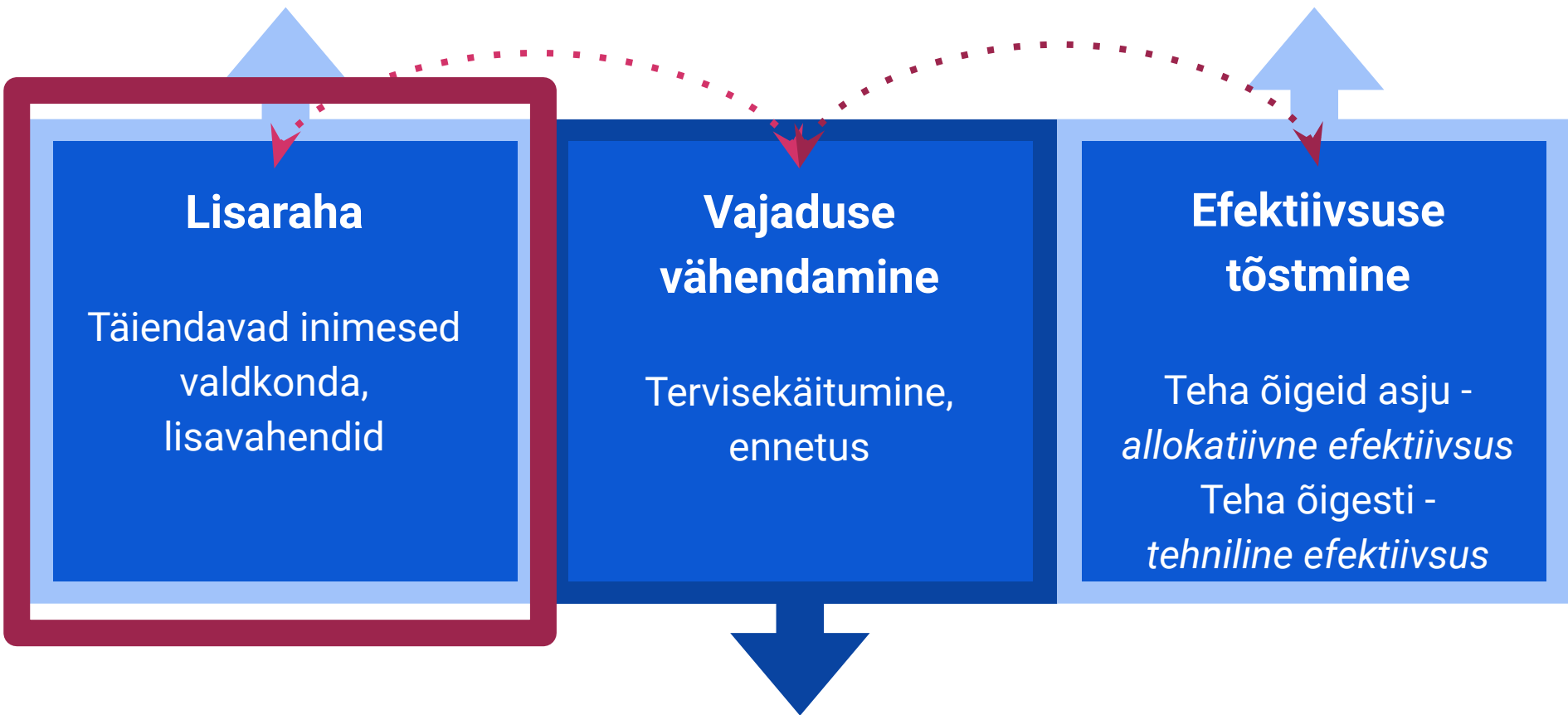
Teha õigeid asju -
allokatiivne efektiivsus
Teha õigesti -
tehniline efektiivsus

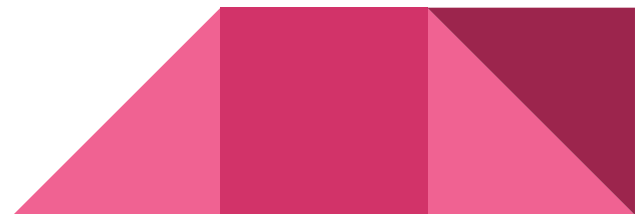
Rahastamise lahendus kombinatsioon kolmest:

Rahastamise lahendus kombinatsioon kolmest:

Rahastamisfunktsioonide jaotus

Rahastamisfunktsioonide jaotus

1

Tulude saamine

Maksud, omaosalus,
erakindlustus, ..

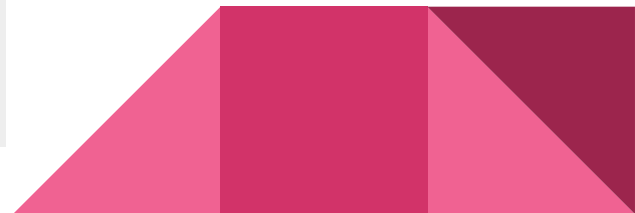

Rahastamisfunktsioonide jaotus

1	Tulude saamine	Maksud, omaosalus, erakindlustus, ..
2	Tulude koondamine	Eri rahastamisallikate koondamine

Rahastamisfunktsioonide jaotus

1	Tulude saamine	Maksud, omaosalus, erakindlustus, ..
2	Tulude koondamine	Eri rahastamisallikate koondamine
3	Teenuste ostmine	Tervisekassa, erakindlustus, omaosalus

Rahastamisfunktsioonide jaotus

1	Tulude saamine	Maksud, omaosalus, erakindlustus, ..
2	Tulude koondamine	Eri rahastamisallikate koondamine
3	Teenuste ostmine	Tervisekassa, erakindlustus, omaosalus

Kriteeriumid

Piisavus

Stabiilsus

Õiglus tulude kogumisel

Administratiivne efektiivsus

Efektiivne ostmine

Vahendite jagamine vastavalt vajadusele

Rahastamisfunktsioonide jaotus

1	Tulude saamine	Maksud, omaosalus, erakindlustus, ..
2	Tulude koondamine	Eri rahastamisallikate koondamine
3	Teenuste ostmine	Tervisekassa, erakindlustus, omaosalus

Kriteeriumid

Piisavus

Stabiilsus

Õiglus tulude kogumisel

Administratiivne efektiivsus

Efektiivne ostmine

Vahendite jagamine vastavalt vajadusele

Senised Eesti uuringud

Tüüp	Tegijad	Põhijäreldus Eesti uuringutest
Tervisekassa kulude ja tulude prognoosid eri stsenaariumide korral (2005, 2010, 2011, 2014, 2015, 2016, 2020)	Praxis, SoM, WHO, ASK, TerK	Kõik uuringud prognoosivad kulude kasvu % SKPst kõigi stsenaariumide korral, mis vähemalt säilitavad status quo

Tüüp	Tegijad	Põhijäreldus Eesti uuringutest
Tervisekassa kulude ja tulude prognoosid eri stsenaariumide korral (2005, 2010, 2011, 2014, 2015, 2016, 2020)	Praxis, SoM, WHO, ASK, TerK	Kõik uuringud prognoosivad kulude kasvu % SKPst kõigi stsenaariumide korral, mis vähemalt säilitavad status quo
Omaosaluse mõju kättesaadavusele ja vaesumisele	WHO, SoM	OO kõrge tervikuna, mõjutab kättesaadavust (hambaravi), suurendab vaesusriski (ravimid), viimaste aastate poliitikal (retseptiravimid, hambaravi) positiivne mõju

Tüüp	Tegijad	Põhjäreldus Eesti uuringutest
Tervisekassa kulude ja tulude prognoosid eri stsenaariumide korral (2005, 2010, 2011, 2014, 2015, 2016, 2020)	Praxis, SoM, WHO, ASK, TerK	Kõik uuringud prognoosivad kulude kasvu % SKPst kõigi stsenaariumide korral, mis vähemalt säilitavad status quo
Omaosaluse mõju kättesaadavusele ja vaesumisele	WHO, SoM	OO kõrge tervikuna, mõjutab kättesaadavust (hambaravi), suurendab vaesusriski (ravimid), viimaste aastate poliitikal (retseptiravimid, hambaravi) positiivne mõju
Tervishoiu rahastamise õigluse analüüs	WHO, ASK	Eelrahastamine progressiivne, aga muutub regressiivsemaks tänu siiretele riigieelarvest. Omaosalus regressiivne

Tüüp	Tegijad	Põhijäreldus Eesti uuringutest
Tervisekassa kulude ja tulude prognoosid eri stsenaariumide korral (2005, 2010, 2011, 2014, 2015, 2016, 2020)	Praxis, SoM, WHO, ASK, TerK	Kõik uuringud prognoosivad kulude kasvu % SKPst kõigi stsenaariumide korral, mis vähemalt säilitavad status quo
Omaosaluse mõju kättesaadavusele ja vaesumisele	WHO, SoM	OO kõrge tervikuna, mõjutab kättesaadavust (hambaravi), suurendab vaesusrisi (ravimid), viimaste aastate poliitikal (retseptiravimid, hambaravi) positiivne mõju
Tervishoiu rahastamise õigluse analüüs	WHO, ASK	Eelrahastamine progressiivne, aga muutub regressiivsemaks tänu siiretele riigieelarvest. Omaosalus regressiivne
Erakindlustuse simulatsioonid Ravikontode simulatsioonid Tööandjate ennetuskulud	Praxis, ASK, RaM, SoM	Ravikontod: seni ei ole plusse leitud Erakindlustus: kõrged admin. kulud, mõju käitumisele ja efektiivsusele vähe analüüsitud Tööandjad otse: kõrgema palgaga ettevõtted

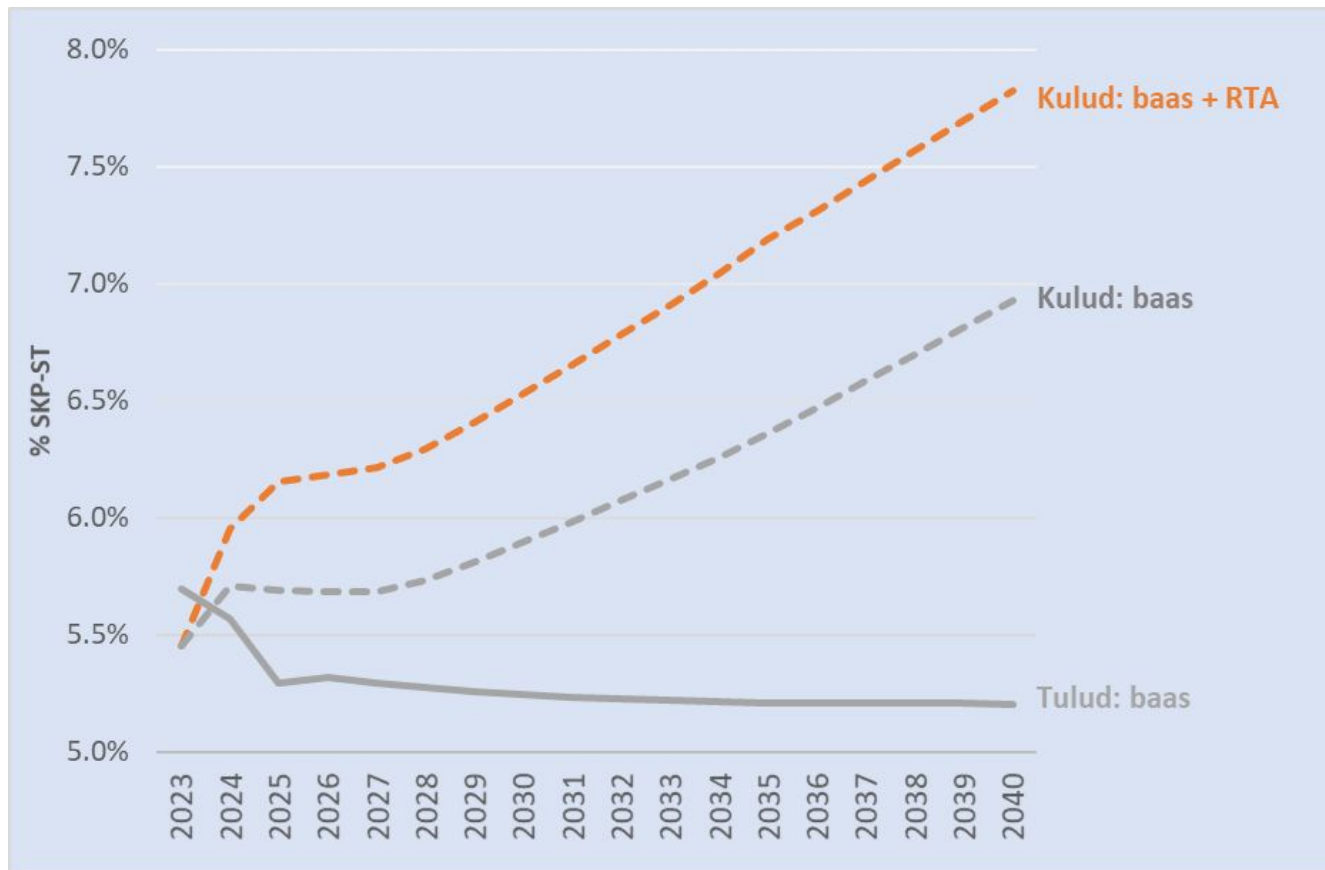
Tervisekassa tulude suurendamise simulatsioonid

Stsenaariumid

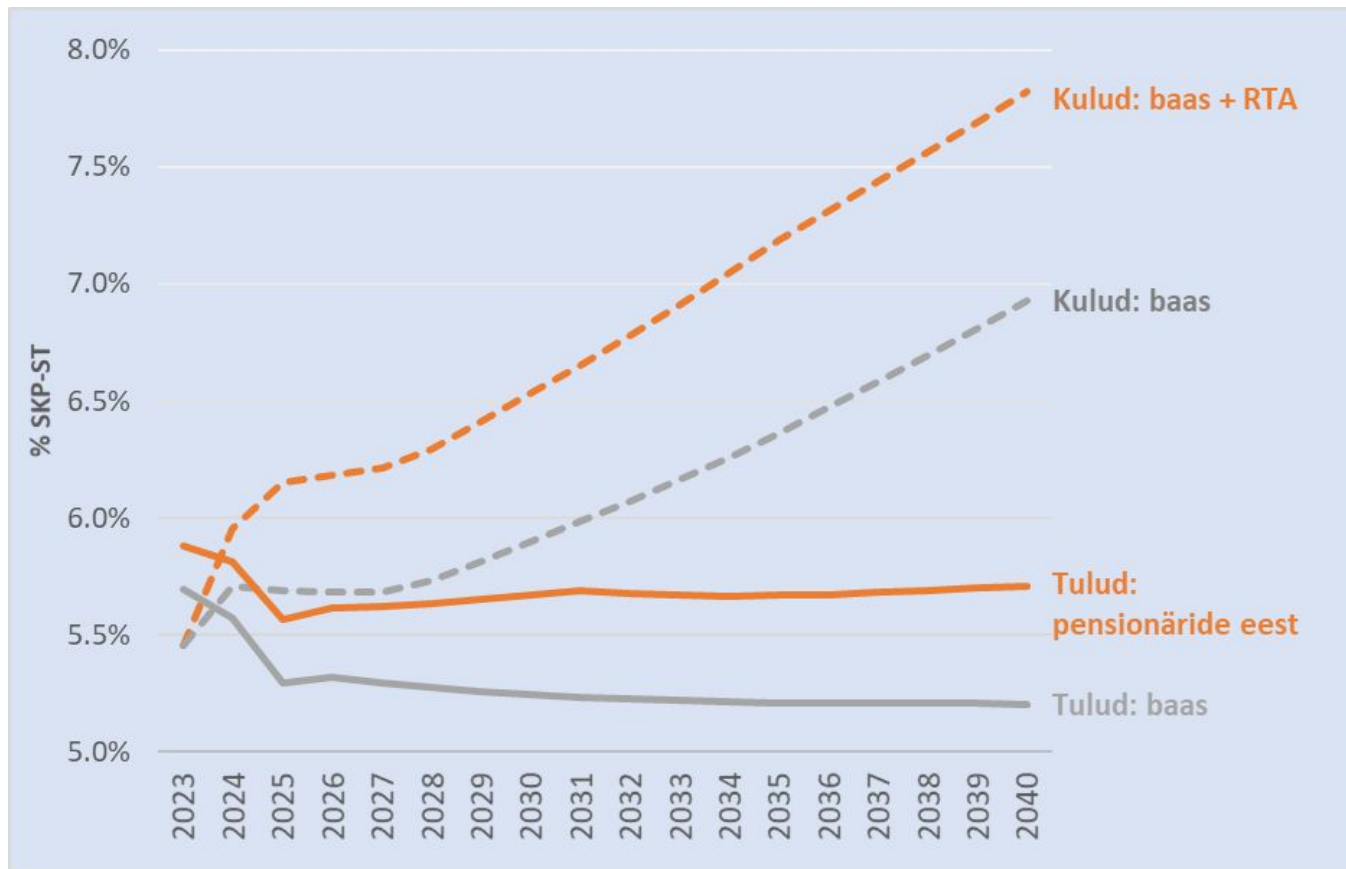
- Eraldised tervisekassasse ka kõigi pensionäride eest riigieelarvest
- Eraldised tervisekassasse laste eest riigieelarvest
- Eraldised kõigi teiste võrdsustatud isikute eest
- Sotsiaalmaksu ravikindlustusmaksu maksubaasi laiendamine samale baasile tulumaksubaasiga

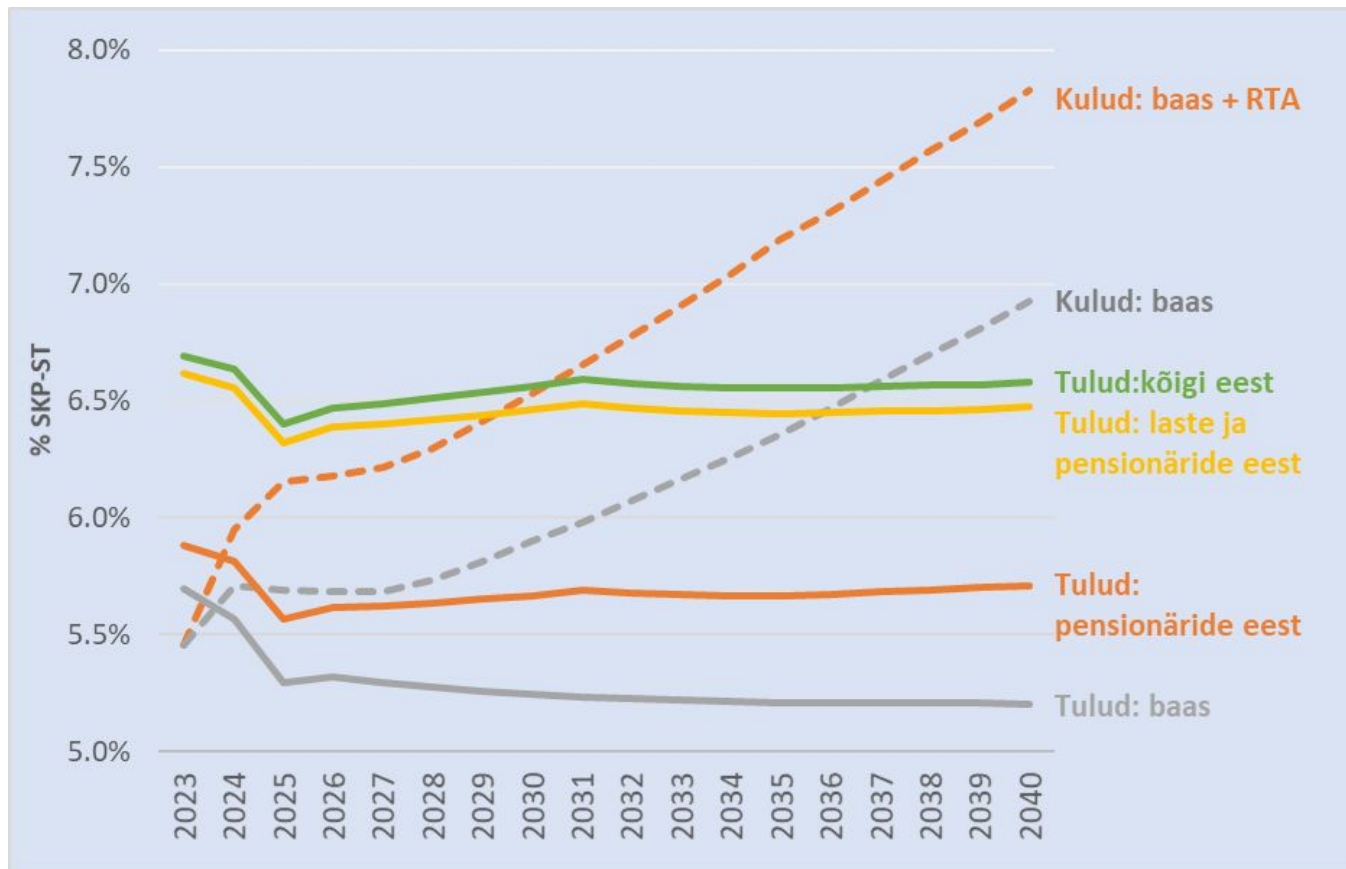
Siirded tervisekassasse

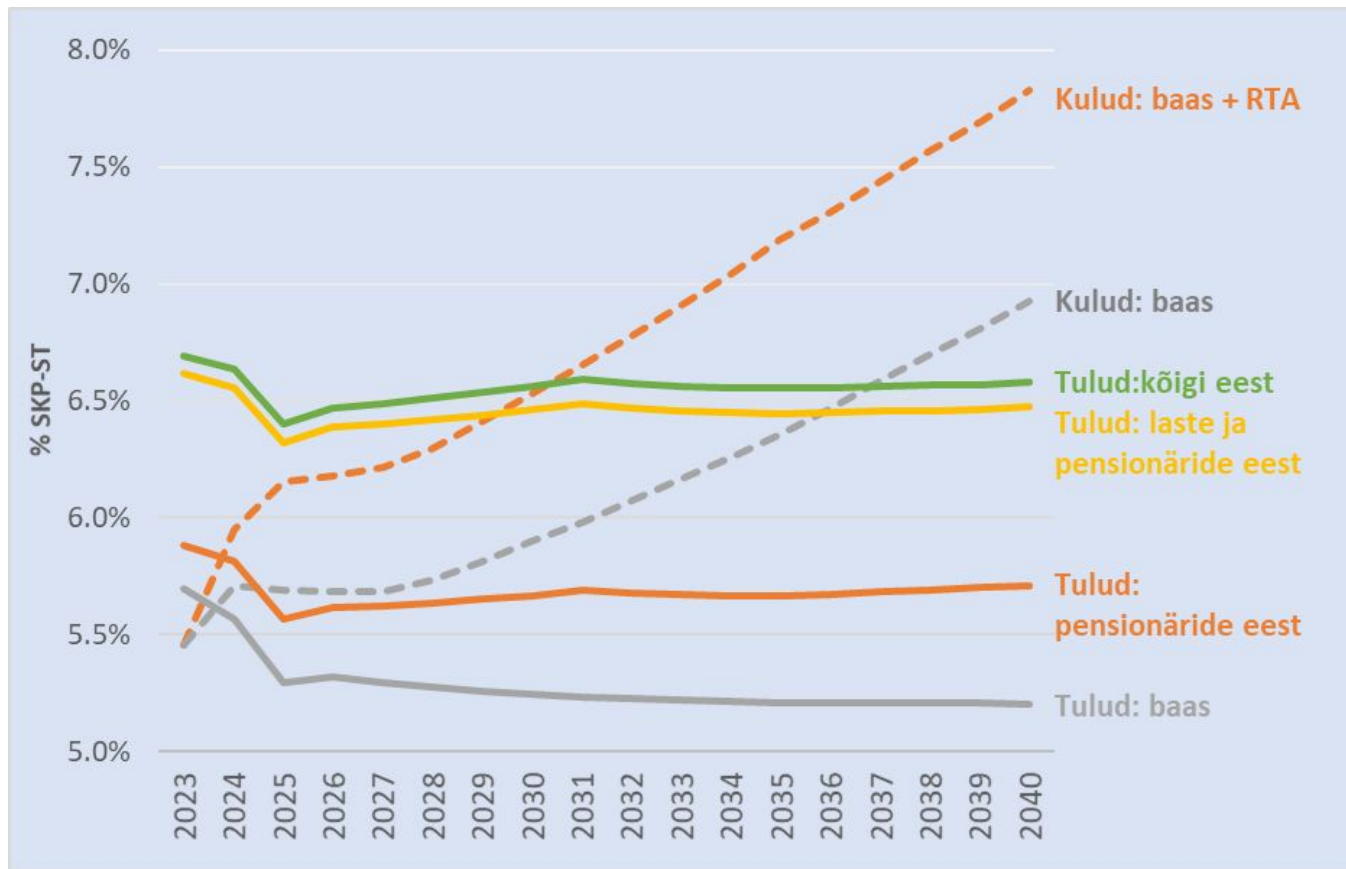
Siirded tervisekassasse

Siirded tervisekassasse

Siirded tervisekassasse

Baas: 6.9% SKPst 2040
+ "Rahvastiku tervise arengukava": 7.8% SKPst

Ravikindlustuse tulud:
5.2% SKPst

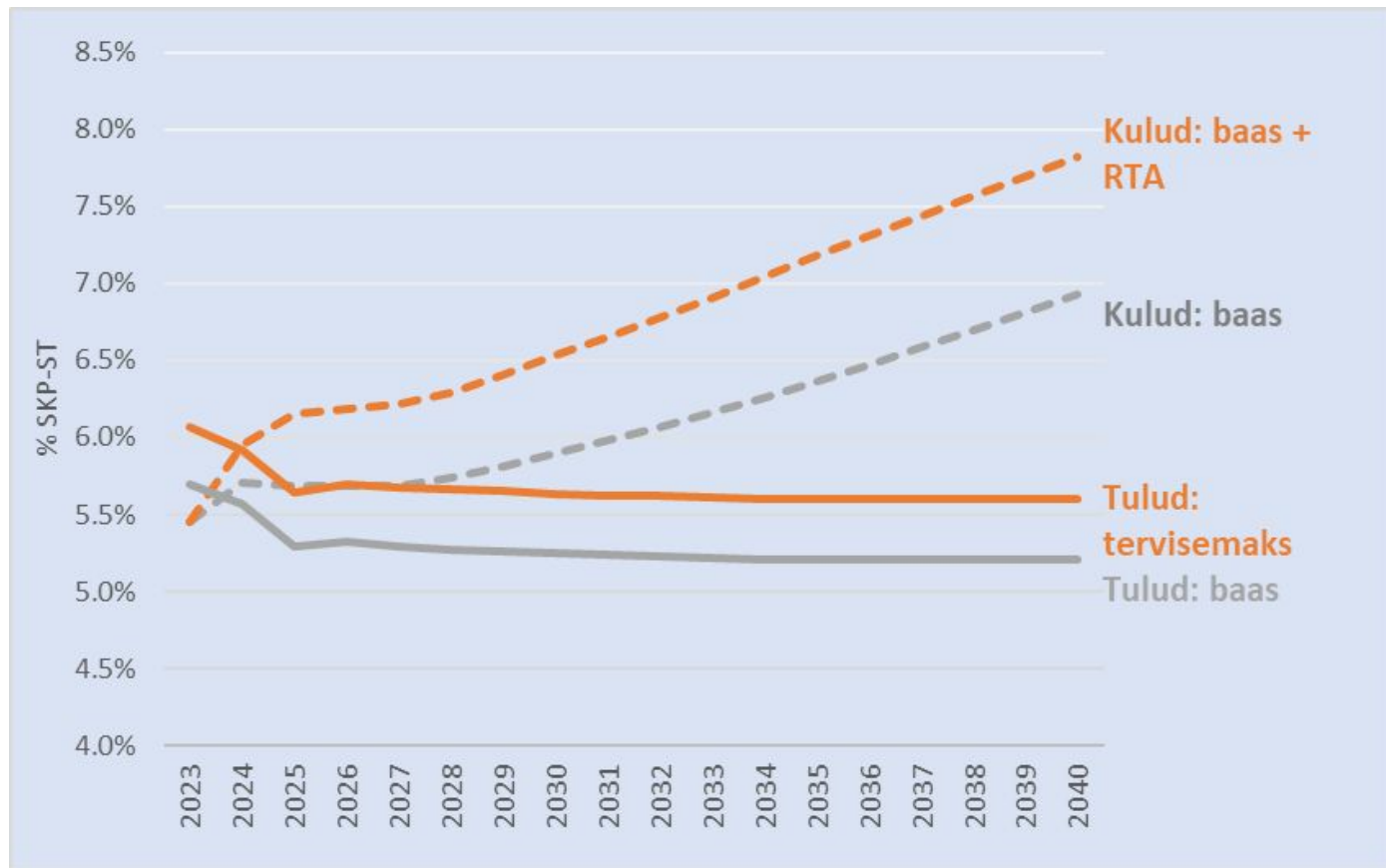
Lisasiired kokku 1.4%
SKPst ~ käibemaksu
määra tõus 3 pp

Laste eest: 0.8% SKPst

Pensionäride eest: 0.5%

Muud kategooriad: 0.1%

Tervisemaks sots.maksu ravikindlustuse osa asemel

Maksubaasi
laiendamine

Lisatulu ca
0.4% SKPst

Kokkuvõtvalt tulemused

- Arvutused kinnitavad varasemaid Eesti kohta tehtud analüüse kulude ja tulude pikaajaliste prognooside ja peamiste valikuvõimaluste kohta
- Siirded tervisekassasse võrdsustatud rühmade eest kõige stabiilsem lisatulu allikas
- Siirete aluseks olevad maksud määravad mõju majandusele, tulude ebavõrdsusele
- Ravikindlustusmaksu laiendamine tulumaksubaasile toob lisatulu, ehkki leevendus ajutine

Täname!

